

Úvod: VYDAŤ SA NA CESTU

I.spoločné stretnutie birmovancov, 14.10.2016

ÚVODNÉ SLOVO

Chcem privítať našich mladých priateľov, s ktorými sa dnes po prvýkrát stretáme v príprave na birmovku. Milí birmovanci, pozdravujem Vás a vítam. Požiadali ste nás o prijatie ďalšej sviatosti. My sa tomu nesmierne tešíme. Avšak na prijatie sviatosti je potrebná príprava. Toto obdobie prípravy je pre vás príležitosťou nanovo sa zamyslieť nad zmyslom vášho náboženstva, nad jeho podstatou, významom. Naposledy ste sa pripravovali ako deti na prvé sväté prijímanie. Teraz máte o pár rokov navyše a začínate dospievať, rozmyšľať svojou vlastnou hlavou. A to je mimoriadne dôležité obdobie, v ktorom buď nanovo objavíte svoju vieru vlastnou hlavou a srdcom alebo ju stratíte. Ste tak trochu na križovatke. Po sv. omši budeme mať ešte krátke úvodné stretnutie, na ktorom si vysvetlíme, ako bude prebiehať príprava a dohodneme sa na detailoch. Chceme však našu prípravu začať sv. omšou, v ktorej má náš náboženský život svoj stredobod. Bratia a sestry, sprevádzajme týchto našich mladých bratov a sestry modlitbami a obetami, trpezlivosťou a milotou srdca, aby Cirkev objavovali ako svoj dom, do ktorého patria a v ktorom je im dobre. Ol'utujme svoje hriechy.

HOMÍLIA

Dnešné Božie Slovo sa nesie v téme vyvolenia. Ježiš hovorí o tom, že sme v jeho očiach veľmi cenní. Svätý Pavol hovorí, že sme poznačení pečaťou, že sme predurčenými dedičmi. Sväté Písmo často hovorí o vyvolení. Starozákonný ľud Izrael je vyvoleným ľudom. Boh si často vyvolí svojich kráľov a prorokov, rozličné osobnosti. V dejinách spásy sú vyvolené konkrétne osoby (ako Abrahám, či Dávid), kmene (Júdov kmeň), ale aj celý národ (Izrael). Dokonca i Ježiš má svojich vyvolených učeníkov (Petra, Jakuba a Jána) a Ján je nazývaný „milovaný učeník“. Takéto vyvolenie znamená špeciálne Božie zamilovanie. Poznáme to aj z bežného života. Muž niekedy nazve svoju manželku: moja vyvolená. Neznamená to, že je lepšia než druhé. Znamená to jeho špeciálnu lásku k nej, znamená to, že si ju vybral, aby ju zvláštnym spôsobom miloval. Takýto obraz Boh často používa v Biblii na vysvetlenie toho, čo to znamená, že si vyvolil svoj ľud. Takáto láska, ako manželstvo, je neodvolateľná. „Lebo Božie dary a povolanie sú neodvolateľné.“ Sv. Pavol stále hovorí o vyvolenom národe, ktorého vyvolenosť sa neskončila. My sa môžeme pýtať: „Čím sú židia lepší ako ostatné národy?“ Ničím, čím by si to zaslúžili. Ich vyvolenie je zadarmo, lebo Boh im prejavil svoju priazeň. Božie vyvolenie nie je „za niečo“, ale „na niečo“. Boh si vyvolil Izrael, aby cez tento národ otvoril možnosť spásy pre všetky národy, ako sme to počuli v prvom čítaní i v druhom. Božia láska je vždy na začiatku vyvolenia. Vyvolenie znamená Božie zamilovanie. A aj vám dnes, milí birmovanci, chcem dnes v mene Cirkvi, ktorá ma posiela, povedať, že ste vyvolení, Bohom milovaní. Po nejakom čase prípravy vás budem mať predstaviť biskupovi ako vyvolených na prijatie sviatosti birmovania. Boh si Vás mimoriadnym spôsobom zamiloval a vyvolil. My žiaľ stále podvedome máme obavy tomuto uveriť. Hoci každý z nás v najväčšej hĺbke svojej bytosti túži byť vyvolený, túži byť pre niekoho jediný a výnimočný, túži byť jedinečne milovaný. Človek sa aj tak zdráha uveriť, že je výnimočne milovaný a vyvolený. Možno sa podvedome bojíme vyvolenia, lebo to vyzerá ako elitárstvo.

Okamžite nám napadne: A čo tí, čo sú v kostole, sú lepší ako tí, čo do kostola nechodia? Ja by som sa opýtal: Je dieťa, ktoré je milované, lepšie ako iné? Nie je milované preto, lebo je lepšie, ale to, že je milované, ho robí lepším. Tak je to aj s Božím vyvolením. V liste sv. Petra čítame: „Usilujte sa upevňovať svoje povolanie a vyvolenie. Veď ak budete to robiť, nikdy nepadnete.“ Vedomie, že si ma

Boh zamiloval, ma chráni pred tým, aby som túto lásku pošliapal hriechom. Kresťana má toto vedomie robiť nie namyslenejším, ale lepším. Vedomie Božieho vyvolenia nemá viesť k nadutosti, ale naopak k pokore. Nikto z nás si nezaslúži Božiu priazeň. Božia láska nie je naše „právo“. Ježiš sa veľmi hneval na tých členov vyvoleného národa, ktorí upadli do takejto duchovnej pýchy. Ježiš našiel zaľúbenie v prostitútkach, mýtnikoch, pohanoch. Tí si v pokore vedeli vážiť Ježišovu priazeň, vedeli precítiť, čo znamená veľkosť a jedinečnosť Božieho vyvolenia a zamilovania. Na Božie vyvolenie si nesmieme zvyknúť, ale nesmieme sa mu ani brániť vo falošnej skromnosti!

Slová, ktorým sa udeľuje sviatosť birmovania, obsahujú aj slovo pečať. Biskup pri birmovaní hovorí: "Prijmi znak daru Ducha Svätého". Prijmi túto nezmazateľnú pečať Božieho vyvolenia. Pečať odpradáva vyjadrovala vlastníctvo – ten list má moju pečať, je môj, to zviera má pečať, je moje. Nosiť pečať Božieho vyvolenia znamená, že patrím Bohu.

Jedným z najúspešnejších fantastických príbehov našich čias, ktorý hovorí o vyvolení, je príbeh o Hobbitovi od Johna R. Tolkiena? Ako sa celý ten príbeh začína? **"In a hole in the ground there lived a hobbit."** (V diere v zemi žil hobit.) Hobit je stvorenie, ktoré si Tolkien vymyslel. Nesmieme si však predstavovať hobita ako krtka v zemi, ako poľného hraboša, ktorý žije vo svojej nore. Tolkien vysvetľuje: **"It was a hobbit-hole, and that means comfort."** "Bola to hobitia diera a to znamená pohodlie." Hobit sa volal Bilbo Baggins – meno odvodené od "vrecka" (dnes by sme povedali "igelitka", do ktorej sme ako deti zbierali sladkosti, keď sme chodili šibať), a pochádzal z rodu Took, Bral – čo naznačuje, že hobit si užíva život, "berie", čo život ponúka. Tolkien predstavil *shire*, kraj, ako malebný vidiek, čo pripomína jeho detstvo na anglickom vidieku. Dôležitá okolnosť tejto rozprávky: hobiti nemali radi dobrodružstvo. Zápleтка: príbeh hovorí o vyvolení Hobita, o tom, ako Gandalf a trinásť trpaslíkov chcú primäť hobita, aby sa vydal na cestu za dobrodružstvom. Ale Hobit už sa nevráti taký istý, prekoná seba samého, stane sa partnerom bytostí oveľa dokonalejších ako je on sám, čarodejníkov, elfov, kráľov... Na cestu za dobrodružstvom sa mu však vôbec nechce.

Tento príbeh o neočakávanej ceste sa mi zdá byť najlepším obrazom tohto nášho dnešného prvého stretnutia v príprave na birmovku. Je to klasický začiatok rozprávky, ako sme ju poznali aj my tu doma napríklad v rozprávke o hlúpom Janovi. **Jano leží na peci, mama ho kŕmi pampúchmi – a je mu dobre, jediné, na čo sa zmôže je snívanie, snívanie o lepšom živote, o spanilej princeznej zo zlatými vlasmi...** Čiže Jano nám dosť pripomína hobita, žije vo svojom bezpečnom svete, berie, čo mu život ponúka... a tam to končí... nemá rád dobrodružstvo, lebo to by znamenalo zriecť sa bezpečia a tepla pece a maminých pampúchov... Zápleтка: zamiluje sa do princeznej: princezná je vznešená, krásna bytosť, nekonečne presahujúca jeho svet... nevie si predstaviť, že by mohol prekonať priepasť medzi ňou a sebou, medzi jej vznešeným svetom a svojím obmedzeným svetom, nevie si predstaviť ani že by bol jej šašom, popolvárom alebo poslíčkom, nie to ešte partnerom, manželom, kráľom...

Čo majú oba príbehy spoločné je výzva na CESTU! Musia urobiť slobodné odvážne rozhodnutie: rozhodnutie vydať sa na CESTU! Ani jeden nemá chuť opustiť svoje bezpečné prostredie: hobit svoju dieru v zemi, pohodlie svojho života, Jano svoju pec, na ktorej mu nič nechýba. CESTA znamená dobrodružstvo, znamená bolestný proces premeny samého seba, proces opúšťania, zmeny myslenia, proces, v ktorom prekračujú samých seba... Oni sú malými ľuďmi, hobit bol polovičník (polovica výšky človeka), hobiti boli najmenší zo všetkých obyvateľov Stredozeme, ale stávajú sa partnermi hrdinov, kráľov, elfov, čarodejníkov... hlúpy Jano sa stáva hrdinom a potenciálnym princom.

Hobit i hlúpy Jano predstavujú obyčajného človeka. To sme my všetci na začiatku, v bezpečí svojich návykov, svojich spôsobov života, myslenia, jedenia, nášho sveta, kdesi tu v našich bytoch petržalského sídliska, v ktorom sa cítime bezpečne, na ktorý sme si zvykli. Sme zvyknutí skôr od života brať, všetci sme Bralovia, všetci sme v živote veľa brali. Zápletkou nášho života je výzva na CESTU za dobrodružstvom. Rozhodnutie je na nás. Musí to byť slobodné a odvážne rozhodnutie, inak zostaneme v bezpečí svojej nory, ale nikdy nič nedosiahneme, zostaneme spokojnými veselými priemernými hobitmi a hlúpymi Janmi, či Janami na peci.

My dnes začíname prípravu na birmovku: aj vo vzťahu k Bohu možno dokonale aplikovať tieto dva príbehy, aj na vašu birmovku. Keď dnes začíname prípravu na birmovku, pripadá mi so svojimi bratmi kňazmi a našimi animátormi, ako Gandalf a trpaslíci, ktorí prichádzajú do hobitína vašich životov, aby vám ponúkli najdôležitejšiu zápletku vášho života: aby sme vás pozvali na dobrodružnú CESTU s Bohom, aby sme vám ponúkli dobrodružstvo lásky s Bohom, aby sa z vás stali Boží dedičia, králi.

Hobit chcel Gandalfa slušne „vydobroránovať“, aby ho nevyrušoval. Možno aj vy sa budete trochu brániť vyrušeniu: Nevyrušujte nás v našich norách, na našich peciach. Lenže my sa nedáme tak ľahko „vydobroránovať“. Neponúkame vám gombíky, ani piškvorky. Ponúkame Vám nadôležitejšie dobrodružstvo vášho života: dobrodružstvo s Bohom. Na tejto CESTE kresťanskej viery môžete prekonať samých seba a dorásť, aby ste sa stali partnermi Boha, aby ste sa stali hrdinami, princami Božieho kráľovstva.

KATECHÉZA – PRÍPRAVA NA BIRMOVKU

1. ÚVOD

Predstavenie.

"Príprava na birmovanie má viesť kresťana k intímnejšiemu zjednoteniu s Kristom, k živšej dôvernosti s Duchom Svätým, s jeho činnosťou a s jeho darmi a vnuknutiami, aby mohol lepšie vziať na seba apoštolské povinnosti kresťanského života. Preto sa má birmovná katechéza usilovať o prebudenie vedomia príslušnosti ku Kristovej Cirkvi, a to tak k všeobecnej Cirkvi, ako aj k farskému spoločenstvu, ktoré má osobitnú zodpovednosť za prípravu birmovancov." (Katechizmus katolíckej Cirkvi, 1309)

Birmovanci sú podobne ako katechumeni (dospelí pripravujúci sa na prijatie krstu) "stavom" v Cirkvi. Birmovanci sú tí kresťania vo farnosti, ktorí sú ceste duchovného a ľudského dozrievania, aby mohli prijať poslednú sviatosť uvedenia do kresťanského života (tzv. "iniciácie"). Farské spoločenstvo vedené miestnymi pastiermi je osobitne zodpovedné za prípravu birmovancov.

Kurz "Život s Bohom", určený pre birmovancov v príprave na prijatie sviatosti birmovania, je konkrétna ponuka pomoci zo strany našej farnosti. Je to ponuka duchovného sprevádzania, katechézy, spoločenstva... Je to obdobie prehlbovania osobného vzťahu s Bohom v Kristovi a učení voči pôsobeniu Ducha Svätého, obdobie intenzívnej katechézy (vyučovania vo viere), utužovania príslušnosti k Cirkvi (farnosti, diecéze) prežívaním spoločenstva, prenikania do liturgie Cirkvi (sv. omša, sviatosti). Každý napreduje vlastným tempom a rýchlosťou, ktorá mu vyhovuje, niekto rok, iný dva, tri, päť... Každý podľa svojich možností a dispozícií. Najbližšie bude vysluhovaná sviatosť birmovania v našej farnosti najskôr o rok (príp. o rok a pol). K sviatosti birmovania budú pripustení tí, ktorí budú na ňu už pripravení.

2. VÝZNAM INICIAČNÝCH SVIATOSTÍ – KATECHUMENÁT – ZASVÄTENIE DO BOŽÍCH VECÍ...

Iniciačné sviatosti sú akoby výbava, ako keď idem vystupovať na Mont Blanc... Potrebujem výstroj... Ale ani najlepšia výstroj mi nepomôže, ak sa nevydám na cestu... (Ako keď si niekto kúpi lyžiarsku výstroj za tisíce eur a potom sa celý deň opaluje na svahu...) Sviatosti sú výstroj, ktorá nám umožňuje kontakt s Bohom, život v osobnom vzťahu s Ježišom Kristom. Ľudia sú dnes ochotní zaplatiť obrovské peniaze za rozličné kurzy (jazykové, ezoterické – mágia, ovládanie energie..., profesionálne kurzy – počítačové, ekonomické a pod.) – zaplatia si tie kurzy, lebo sú presvedčení, že kurzy ich zasvätia do tajov cudzej reči, ktorá im je cudzia, do tajov profesionálnych zručností (napr. počítačov) a pod. A sviatostné vovedenie, napr. birmovka, alebo aj krst, sú takýmto kurzom zasvätenia do tajomstiev Božieho života. Rozdiel je hlavne v tom, že sa za to neplatí, a okrem toho na záver kurzu dostanete úplne zadarmo najkvalitnejšiu výbavu – sviatosť birmovania. Nie je však pravdou, že to nič nestojí... Obyčajne si lacné veci nekupujeme, chceme značkové. Lebo lacné veci obyčajne nie sú kvalitné. Za tento kurz sa síce neplatí peniazmi, ale sa platí námahou. Námaha je už aj to chodiť pravidelne na stretnutia. Postupne však uvidíme, že tento kurz je spojený aj s duchovným tréningom...

3. ČO OBNÁŠA KURZ

Kurz je pozvanie na CESTU (*cursus*). "Kráčať" spolu za dobrodružstvom s Bohom!

Kurz budem prebiehať v rámci štyroch stretnutí za mesiac: dve spoločné stretnutia (s kňazom, súčasťou stretnutia je sv. omša a následná katechéza) a dve stretnutia v malých skupinách (vedených animátormi menovanými farárom).

Súčasťou prípravy však sú však aj mnohoraké spôsoby prehĺbenia duchovného života birmovancov (základným prvkom je pravidelná účasť na nedeľnej svätej omši, pristupovanie k sviatostiam zmierenia a svätého prijímania), ale aj rozličné duchovné, spoločenské a kultúrne aktivity a ponuky (modlitbové aktivity, práca so Svätým Písmom), začlenenie birmovancov do života farnosti prostredníctvom konkrétnej služby (v liturgii - čítanie, spev, ministrovanie, v práci s deťmi, konkrétnymi formami pomoci, služby).

Pravidelná účasť na katechéze spojenej so sv. omšou: konkrétny spôsob možno budeme ešte upravovať, zatiaľ je takáto predstava: dve spoločné stretnutia za mesiac v druhý a štvrtý piatok, ktoré sa začnú mládežníckou sv. omšou (18:00h), dve stretnutia budú v skupinkách s animátormi (cca. 10 v jednej skupinke - pod vedením animátora v čase podľa dohody). Prezencia... - ak by niekto chcel podvádzat', tak to nemá žiadny zmysel - to je jasný prejav nezájmu a pohrdania... - príde sa na to... nedá sa zároveň zostať doma na peci i vydať sa na dobrodružstvo s Bohom...

Pravidelná účasť na nedeľnej sv. omši - prejav aktívneho kresťanského života - povinnosť berieme ako čosi negatívne. Tu povinnosť znamená upozornenie na to, čo je nevyhnutne potrebné, aby sme čosi konkrétne dosiahli... Nikoho nenútime. Bude nás ale mrziť, ak mu nebudeme môcť dať veľké duchovné bohatstvo, lebo on nebude mať záujem... Zapisovať do birmovníka - budeme to priebežne cez animátorov kontrolovať - kto stratí dvakrát zošitok, budeme to považovať za podvádzanie a nezujem... Ak si na univerzite neprinesiete index - ani vás nepripustia k skúške...

Sviatostný život - sv. spoveď, sv. prijímanie - postupne si bude treba privykať... To je citlivé, nikoho k tomu nemožno nútiť, ani prikazovať, lebo by bolo nebezpečenstvo neplatnosti... Musíte k tomu dozrievať - ale ak niekto nežije sviatostne, bolo by veľkým hazardom dávať mu sviatosť birmovania (my máme zodpovednosť pred Bohom i pred biskupom - si si istý, že sú na to súci?). Postupne si budeme všímať aj tento aspekt - či chodíte k sviatostiam a máte o ne záujem... Bez toho nemôžeme riskovať svätokrádež... ale o tom budeme ešte hovoriť...

Morálny profil - sviatosti nie sú za odmenu, za dobré správanie, to by bolo pomýlené - Pán Ježiš prišiel uzdraviť chorých, nie zdravých... Ale bolo by taktiež pomýlené myslieť si, že možno prijať sviatosti bez pokánia... Niektoré veci, ktoré nebudeme môcť tolerovať - vážne morálne problémy (verejné pohoršenie), pohrdavý a posmešný postoj k sviatostiam, neúnosne zlé správanie počas katechéz a neúcta ku kňazom či katechétom... Tieto a podobné morálne nedostatky by nás prinútili rozlúčiť sa... Ak sa prihlásite na kurz cudzieho jazyka a budete si robiť dobrý deň z učiteľky, tak sa vám poďakujú a prijmú takého, čo bude mať základnú kultúru... Som presvedčený, že vy s tým nebudete mať problém - myslím, že ste už v menšine aj tak - väčšina vašich spolužiakov už o birmovku ani nemá záujem, takže ste tak trochu oslobodený od toho „dedinského“ hurá systému: ide sa na birmovku... My vás považujeme za našich a dúfam, že aj vy budete považovať nás za vašich... Teda, že sme na jednej lodi a snažíme sa navzájom si pomôcť...

4. SKUPINKY - NÁVRHY NA SPOLOČNÉ VZŤAHY PRIATEĽSTVA

Napíšte návrhy vašich priateľov, s ktorými by ste radi boli prednostne v skupinke. Priateľstvá uľahčujú spoločnú cestu (viď Pán prsteňov - Frodo a Sam)☺ . Do budúceho týždňa urobíme rozdelenie do skupín a predstavíme vám vašich animátorov. Predstavenie animátorov - dobrovoľníkov.

5. KREDITNÝ SYSTÉM - POMÔCKA SEBAKONTROLY

Pripravenosť birmovancov, ich ľudské a duchovné dozrievanie, sa len ťažko dá objektívne "odmerať". Vzhľadom na zodpovednosť, ktorú ako farské spoločenstvo nesieme za prípravu

birmovancov, sme vytvorili "systém bodovania", ktorý nám ponúkne akú takú predstavu o osobných predpokladoch jednotlivých birmovancov a o ich duchovnom napredovaní. Vysvetlí otec Andrej.

6. WWW.SVATARODINA.FARA.SK

Na našej webovej stránke nájdete aj miesto pre birmovancov, kde budú všetky aktuálne informácie, texty, homílie, katechézy a iné materiály.

7. BIRMOVNÍKY – “INDEX BIRMOVANCA”

Dostanete ako dar – ak stratíte, budete si ho musieť kúpiť. Ak ho stratíte dva krát, budeme to považovať za nezáujem príp. snahu podvádzať. Budete si ho nosiť na nedeľné sv. omše i na spoločné a skupinkové stretnutia.